

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 23 maja 2023 r.

Poz. 3582

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.200.2023 WOJEWODY LUBELSKIEGO

z dnia 18 maja 2023 r.

stwierdzając nieważność uchwał Rady Miejskiej w Tarnogrodzie z dnia 21 kwietnia 2023r.:

- Nr LIII/350/2023 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Luchów Dolny,
 - Nr LIII/351/2023 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Luchów Górny,
 - Nr LIII/352/2023 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Pierogowiec,
 - Nr LIII/353/2023 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Wola Różaniecka,
 - Nr LIII/354/2023 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Różaniec Drugi,
 - Nr LIII/355/2023 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Różaniec Pierwszy,
- w części obejmującej § 14 ust. 1-3 statutów, stanowiących załączniki do ww. uchwał.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwał Rady Miejskiej w Tarnogrodzie z dnia 21 kwietnia 2023r.:

- Nr LIII/350/2023 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Luchów Dolny,
 - Nr LIII/351/2023 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Luchów Górny,
 - Nr LIII/352/2023 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Pierogowiec,
 - Nr LIII/353/2023 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Wola Różaniecka,
 - Nr LIII/354/2023 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Różaniec Drugi,
 - Nr LIII/355/2023 w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Różaniec Pierwszy,
- w części obejmującej § 14 ust. 1-3 statutów, stanowiących załączniki do ww. uchwał.

Uzasadnienie

Uchwały: Nr LIII/350/2023, Nr LIII/351/2023, Nr LIII/352/2023, Nr LIII/353/2023, Nr LIII/354/2023, Nr LIII/355/2023 zostały doręczone organowi nadzoru w dniu 26 kwietnia 2023r.

Powołując w podstawie prawnej uchwał m. in. art. 35 ust. 1 i 3 ustawy o samorządzie gminnym Rada Miejska w Tarnogrodzie uchwałami od Nr LIII/350/2023 do Nr LIII/355/2023 nadała jednobrzmiące statuty sołectwom. Statuty sołectw stanowią załączniki do ww. uchwał.

Stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała rady gminy w sprawie nadania statutu sołectwa należy do aktów prawa miejscowego, które zgodnie z art. 87 ust. 2 Konstytucji RP, zaliczane są do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Odnosi się do niej zatem zasada wyrażona w art. 94 Konstytucji RP, zgodnie z którą akty prawa miejscowego stanowiące są na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie.

Ustawowe upoważnienie do stanowienia przez radę gminy statutów sołectw zawiera przepis art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Powołany przepis jest rozwinięciem, określonej w art. 5 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, kompetencji rady gminy w zakresie tworzenia jednostek pomocniczych - w tym sołectw. Jednocześnie w art. 35 ust. 3 ustawy ustawodawca określił zakres przedmiotowy unormowań, jakie bezwzględnie powinien zawierać statut jednostki pomocniczej, wskazując, iż akt ten określa w szczególności: nazwę i obszar jednostki pomocniczej (pkt 1), zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej (pkt 2), organizację i zadania organów jednostki pomocniczej (pkt 3), zakres zadań przekazanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji (pkt 4), jak również zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej (pkt 5).

W § 14 statutów postanowiono, że *dla dokonania wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej wymagany jest udział co najmniej 20% uprawnionych mieszkańców Sołectwa (ust. 1). Jeżeli w wyznaczonym terminie nie uzyskano wymaganego quorum, wybory przeprowadza się w drugim terminie, tj. po 15 minutach od upływu pierwszego terminu, bez względu na liczbę uprawnionych mieszkańców uczestniczących w Zebraniu (ust. 2). Jeżeli podczas wyborów zwołanych w pierwszym terminie liczba uprawnionych zmniejszyła się poniżej wymaganego quorum, przewodniczący Zebrania zarządza 15 minutową przerwę, po której Zebranie Wiejskie jest prawomocne do przeprowadzenia wyborów, bez względu na liczbę uprawnionych (ust. 3).*

W ocenie organu nadzoru brak podstawy prawnej dla ustanawiania kworum wyborczego dla ważności wyboru sołtysa i rady sołeckiej na zebraniu wiejskim. Zgodnie z treścią art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, wybór sołtysa i członków rady sołeckiej następuje w głosowaniu tajnym i bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

W judykaturze przyjmuje się, że przepis ten jest regulacją kompletną i nie zastrzega żadnego kworum dla ważności wyboru sołtysa i rady sołeckiej. Wprowadzenie w statucie dodatkowych warunków ważności wyboru jest więc niedopuszczalne ponieważ modyfikuje ustawowe zasady wyboru sołtysa i rady sołeckiej (por. m.in. wyrok NSA z dnia 26 czerwca 2020r., sygn. II OSK 3930/19, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 12 sierpnia 2020r., sygn. IV SA/Po 739/20, wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 17 lipca 2019 r., sygn. II SA/Go 356/19, wyrok WSA w Kielcach z dnia 18 lipca 2019 r., sygn. II SA/Ke 382/19, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 8 lipca 2021r., sygn. akt IV SA/Po 130/21, Sąd podkreślił, że: *„Kluczowym problemem nie jest więc to, że w zaskarżonych statutach gremium dokonujące wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej określono mianem "zebrania wiejskiego", lecz to, że tą drogą rozciągnięto na ów akt wyborczy, wymóg kworum – wprowadzony w § 15 ust. 1 Statutu dla ważności każdego zebrania wiejskiego. Tymczasem dopuszczalność wprowadzenia wymogu kworum dla ważności wyborów sołtysa lub członków rady sołeckiej nie wynika z normującego ten wybór art. 36 ust. 2 u.s.g (...). Nie wynika także z uregulowanych w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (obecnie: Dz. U. z 2020 r. poz. 1319; w skrócie "k.wyb.") zasad prawa wyborczego dotyczących wyborów organów gminy (obecnie: wójta lub rady gminy), na których to regulacjach, w zakresie w ustawie nieunormowanym, mogą, a nawet – jak wskazuje się w doktrynie – powinny być odpowiednio wzorowane zasady i tryb wyboru oraz odwołania sołtysa i rady sołeckiej (por.: A. Agopszowicz [w:] A. Agopszowicz, Z. Gilowska, Ustawa o gminnym samorządzie terytorialnym. Komentarz, Warszawa 1997, art. 36 Nb 2; A. Szewc [w:] A. Szewc, G. Jyż, Z. Pławecki Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, Warszawa 2012, uw. 6 do art. 36). Wszystko to uprawnia do wniosku o niedopuszczalności wprowadzania w statucie wymogu kworum dla ważności wyboru sołtysa oraz członków rady sołeckiej (por. np. wyroki WSA: z 21.02.2018 r., IV SA/Po 1106/17; z 17.07.2019 r., II SA/Go 325/19; por. też wyrok NSA z 26.06.2020 r., II OSK 3930/19 – wszystkie orzeczenia dostępne w CBOSA).”*

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwał: Nr LIII/350/2023, Nr LIII/351/2023, Nr LIII/352/2023, Nr LIII/353/2023, Nr LIII/354/2023, Nr LIII/355/2023, we wskazanym zakresie, jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Lech Sprawka

Otrzymuje:

- 1) Burmistrz Tarnobrogu,
- 2) Przewodniczący Rady Miejskiej w Tarnobrodzie.